

De voorzitter van Provinciale Staten
van Zeeland

Onderwerp	Zaaknummer	Behandeld door	Verzonden
Ontwikkeling financiële positie Zeeuwse gemeenten 2022	115077		

Middelburg, 15 februari 2022

Geachte voorzitter,

Met deze brief willen we u informeren over de financiële positie van de Zeeuwse gemeenten. Eerder hebben wij u bij brief van 14 december 2021 al geïnformeerd over de vorm van ons financieel toezicht in 2022 op de Zeeuwse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen. Naast informatie over de toezichtvorm (repressief of preventief) hebben wij in die brief ook onze eerste belangrijkste bevindingen over de financiële positie van de gemeenten met u gedeeld.

Samenvatting eerder gedeelde informatie

Behalve Vlissingen hebben alle Zeeuwse gemeenten en gemeenschappelijke regelingen een structureel en reëel sluitende begroting 2022 vastgesteld en waardoor voor dit begrotingsjaar de lichte vorm van repressief toezicht van toepassing is. Wel blijven er zorgen omdat verschillende gemeenten in het sociaal domein nog forse taakstellende bezuinigen moeten realiseren. Dit terwijl bij het merendeel van de Zeeuwse gemeenten de lasten voor jeugdzorg het afgelopen jaar nog toenamen. Daarnaast is de uitkomst van het lopende onderzoek naar de herverdeling van het gemeentefonds nog steeds onzeker.

Het is vooral dankzij een positieve ontwikkeling van de accessen van de algemene uitkering uit het gemeentefonds en de verhoging van de budgetten voor de jeugdzorg dat de meeste gemeenten een structureel sluitende begroting konden vaststellen. In enkele gevallen is de extra financiële ruimte gebruikt om de in voorgaande jaren vastgestelde taakstellende bezuinigingen gedeeltelijk in te vullen. Ook zijn soms eerder geplande belastingverhogingen bijgesteld of is het extra geld voorlopig deels gereserveerd. Ook is in verband met de gemeenteraadsverkiezingen in 2022 het ambitieniveau wat lager.

Het bovenstaande hebben wij ook ingebracht ten behoeve van een nog door de minister van BZK op te stellen verslag aan de Tweede Kamer.

In 2021 stonden de gemeenten Borsele en Vlissingen onder preventief begrotingstoezicht. De gemeente Borsele heeft door middel van een herstelbegroting in de loop van 2021 weer een sluitende begroting vastgesteld. Ook de begroting 2022 van Borsele is sluitend.

De gemeente Vlissingen moet via het artikel 12-traject van 2015 t/m 2028 een passende bijdrage leveren aan de sanering van de negatieve algemene reserve als gevolg van de tekorten grondexploitaties. Zolang er in het laatste jaar van een meerjarenraming nog sprake is van een negatieve algemene reserve blijft de gemeente onder preventief toezicht staan. Daarnaast is er in de begroting 2022 een tekort op het vlak van het sociaal domein. Momenteel wordt er een artikel 12-onderzoek uitgevoerd op de het vlak van het sociaal domein en werk & inkomen. In 2023 vindt er een actualisatie-onderzoek plaats waarbij alle uitgaven- en inkomstenclusters weer in beeld worden gebracht.

De financiële gevolgen van de coronacrisis konden door de gemeenten worden opgevangen door extra compensatie vanuit het Rijk.

Wij hebben in IPO-verband en in OZO-verband de financiële problemen m.b.t. het sociaal domein onder de aandacht gebracht van het Rijk en gepleit voor een structurele compensatie van de gestegen kosten voor met name de jeugdzorg. In het regeerakkoord is in lijn met de uitspraak van de commissie van wijzen additionele financiering voor jeugdzorg beschikbaar gesteld. Vanaf 2024 worden echter in afwijking van de uitspraak van de commissie extra beleidsmaatregelen in de jeugdzorg genomen; in 2024 wordt € 100 miljoen extra bespaard en vanaf 2025 structureel 500 miljoen. Het is nog onduidelijk of de extra door het rijk ingeboekte besparingen haalbaar zijn. Alle Zeeuwse gemeenten hebben in de meerjarenbegroting 2022 – 2025 de extra door het rijk beschikbare gestelde gelden voor jeugdzorg geraamd.

In de bijlage hebben wij trendanalyses van de belastingdruk, de schuldpositie en het eigen vermogen opgenomen.

In 2022 is de toename van de lokale belastingdruk bij 2 gemeenten minder dan 2%, bij 9 gemeenten 2% tot 5% en bij 2 gemeenten 5% tot 10%.

De algemene reserves en de bestemmingsreserves zijn in totaliteit toegenomen.

De voorlopige uitkomsten van de herverdeling van het gemeentefonds zijn positief voor Zeeland als geheel.

Al met al kan geconcludeerd worden dat de gemeenten eenvoudiger dan voorgaande jaren een sluitende begroting 2022 konden vaststellen maar dat er op termijn nog veel zorgen zijn. Zo zijn er nog veel taakstellende bezuinigingen in het sociaal domein, zijn de uitkomsten van de herverdeling van het gemeentefonds nog onzeker en laat de financiële vertaling van het regeerakkoord zien dat er veel onzekerheid blijft bestaan over de stabiliteit van de financiering van de gemeenten, zeker voor de periode na 2025. Het is daarom belangrijk dat de gemeenten voortvarend doorgaan met de daadwerkelijke invulling van de reeds door gemeenten zelf ingeboekte taakstellende bezuinigingen in het sociaal domein.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd

Met vriendelijke groet,

Gedeputeerde Staten,

Drs. J.M.M. Polman, voorzitter

A.W. Smit, secretaris

Bijlagen:

1. Verdieping Zeeuwse gemeenten

U wordt verzocht om in uw correspondentie steeds het zaaknummer te vermelden.